



Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za filozofiju					akad. god.	2021./2022.
Naziv kolegija	Filozofija vremena i prostora					ECTS	3
Naziv studija	Dvopredmetni studij filozofije						
Razina studija	<input checked="" type="checkbox"/> preddiplomski	<input type="checkbox"/> diplomski	<input type="checkbox"/> integrirani		<input type="checkbox"/> poslijediplomski		
Godina studija	<input checked="" type="checkbox"/> 1.	<input checked="" type="checkbox"/> 2.	<input checked="" type="checkbox"/> 3.	<input type="checkbox"/> 4.	<input type="checkbox"/> 5.		
Semestar	<input checked="" type="checkbox"/> zimski <input type="checkbox"/> ljetni	<input checked="" type="checkbox"/> I.	<input type="checkbox"/> II.	<input checked="" type="checkbox"/> III.	<input type="checkbox"/> IV.	<input checked="" type="checkbox"/> V.	<input type="checkbox"/> VI.
Status kolegija	<input type="checkbox"/> obvezni kolegij	<input checked="" type="checkbox"/> izborni kolegij	<input checked="" type="checkbox"/> izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije	<input type="checkbox"/> DA <input type="checkbox"/> NE	
Opterećenje	2	P	-	S	-	V	Mrežne stranice kolegija <input type="checkbox"/> DA <input type="checkbox"/> NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	dv. 124, ut. 9-11 P			Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		Hrvatski po potrebi njem. ili engl.	
Početak nastave	5. 10. 2021.			Završetak nastave		25. 1. 2022.	
Preduvjeti za upis	-						
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Ante Periša						
E-mail	anperisa@unizd.hr			Konzultacije	Ut. 11-13		
Izvođač kolegija	isti						
E-mail				Konzultacije			
Suradnici na kolegiju	-						
E-mail				Konzultacije			
Suradnici na kolegiju	-						
E-mail				Konzultacije			
Vrste izvođenja nastave	<input checked="" type="checkbox"/> predavanja	<input type="checkbox"/> seminari i radionice	<input type="checkbox"/> vježbe		<input type="checkbox"/> obrazovanje na daljinu	<input type="checkbox"/> terenska nastava	
	<input type="checkbox"/> samostalni zadaci	<input type="checkbox"/> multimedija i mreža	<input type="checkbox"/> laboratorij		<input type="checkbox"/> mentorski rad	<input type="checkbox"/> ostalo	
Ishodi učenja kolegija	<p>Svrha je ovog kolegija osposobljavanje studenata za kritičku prosudbu filozofskih (i znanstvenih) teorija vremena i prostora, odnosno za bolje razumijevanje svijeta oko nas i nas u njemu, bazirano na klasičnoj i suvremenoj literaturi i istraživanjima dotične problematike.</p> <p>Nakon položenog ispita iz ovog kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasniti temeljna pitanja iz područja vremena, prostora i materije s filozofskoga te barem donekle također s fizikalnoga polazišta; - obrazložiti povezanost ove tematike s nekim drugim dubinskofilozofskim pitanjima kao što su svijet, čovjek i Bog; 						

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.



	- upoznati glavne pristupe, pravce i pojedine filozofe (te barem najosnovnije u fizici) vezano uz tematiku vremena i prostora, te zbilje uopće.				
Ishodi učenja na razini programa	<p>- Stjecanje sustavne spoznaje i razumijevanja filozofskog promišljanja vremena, prostora i materije;</p> <p>- jasno formulirati temeljna pitanja i probleme iz ovog znanstvenog područja u njihovim povijesnim i sustavnim kontekstima, te dati pregled različitih rješenja i odgovora na ta pitanja;</p> <p>- kritički analizirati argumente koji leže u temelju različitih rješenja problema vremena i prostora;</p> <p>- samostalno analizirati i interpretirati izvorne klasične i suvremene tekstove primjenjujući filozofski pristup i rabeći pri tom filozofijske pojmove i filozofijske metode;</p> <p>- argumentirati vlastite stavove i ideje, te ih kritički razlagati u dijaloškom sučeljavanju s različitim pozicijama.</p>				
Načini praćenja studenata	<input checked="" type="checkbox"/> pohađanje nastave	<input type="checkbox"/> priprema za nastavu	<input checked="" type="checkbox"/> domaće zadaće	<input type="checkbox"/> kontinuirana evaluacija	<input type="checkbox"/> istraživanje
	<input type="checkbox"/> praktični rad	<input type="checkbox"/> eksperimentalni rad	<input type="checkbox"/> izlaganje	<input type="checkbox"/> projekt	<input type="checkbox"/> seminar
	<input checked="" type="checkbox"/> kolokvij(i)	<input checked="" type="checkbox"/> pismeni ispit	<input checked="" type="checkbox"/> usmeni ispit	<input type="checkbox"/> ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	- redovito pohađanje nastave i izvršenje osnovnih obveza poput seminara i sl. /gdje je primjenjivo, navesti razlike za redovne i izvanredne studente/				
Ispitni rokovi	<input checked="" type="checkbox"/> zimski ispitni rok		<input checked="" type="checkbox"/> ljetni ispitni rok	<input checked="" type="checkbox"/> jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova	8. 2. 2022. u 10 sati 22. 2. 2022. u 10 sati		Pravovremeno ćemo obavijestiti studente		
Opis kolegija	U kolegiju se obrađuju fundamentalna filozofska pitanja koja se tiču problematike vremena i prostora. Nakon uvoda u tematiku, obrađuju se pristupi pojedinih filozofa koji su dali značajan doprinos raspravi i spoznajama o problematici vremena i prostora. No, osim filozofskih kategorija uzima se u obzir i shvaćanje (tj. promjene shvaćanja i teorija / paradigma) vremena i prostora u znanosti, odnosno u fizici. Na koncu pokušavamo dati jednu zaokruženu sliku mogućeg prostor-vremena (kronotopa) koja bi odgovarala i filozofskim interpretacijama i teorijama suvremene fizike.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	<p>PREDAVANJA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Platonovo poimanje vremena i prostora 2. Plotin o vremenu 3. Aristotel 4. Augustin i vrijeme 5. Petrićev pojam prostora 6. Petrićev pojam vremena 7. Leibniz - Newton 8. Bošković: kontinuum, materija i sila 9. Kant – Hegel 10. Odnos znanosti i filozofije 11. The Unreality of Time? 12. Fenomonologija (Husserl, Heidegger, Bergson...) 13. Moderna kozmologija I 14. Moderna kozmologija II 15. Moderna kozmologija III 				
Obvezna literatura	Aurelije Augustin , <i>Ispovijesti</i> , KS Zagreb 1973, str. 261-279. (Ili: Ivan Čagalj , <i>Vrijeme u filozofiji Aurelija Augustina</i> , CuS 1978, br. 1, str. 52-58.)				



	<p>Vesna Batovanja, Pojam vremena u mišljenju Martina Heideggera, u: FI 80, 2001., str. 79-87. Stephan W. Hawking, <i>Kratka povijest vremena</i>, prev. D. Mikuličić, Zagreb 1996. str. 27-47. Werner Heisenberg, <i>Filozofija i fizika</i>, prev. S. Kutleša, KruZak, Zagreb, 1997., str. 45-101; 117-133. Marija Knežević, <i>Boškovićevega eksplikacija načela kontinuiteta</i>, Acta Iadertina, sv. 10, br. 1 (2013) Petković, T., <i>Petrićeva slika svemira, Prilozi 45-46 (J997), str. 103-117</i> Petković, T., <i>Petrićevi pojmovi prostora u Pancosmii i ideje prostora u Lockeovu Ogledu, Prilozi 49-50 (1999). str. 29-47</i> [Ili: Tomislav Petković, Uvod u modernu kozmologiju i filozofiju, 2. Izd., Šibenik-Zagreb 2002. str. 6-24; 59-68; 73-78; 82-85; (Neobvezno: 90-92; 151-163; 116-120; 178-184.) (Umjesto ovdje označenih stranica 59.... – 85. mogu se uzeti 2 gore navedena Petkovićevega članka o Petriću.)] I. Tadić, <i>Bergsonovo poimanje Einsteinove teorije relativnosti</i>, FI 103, 2006. sv. 3, str. 515-529.</p>			
<p>Dodatna literatura</p>	<p>Aristotel, <i>Metafizika</i>, delta Živan Bezić, <i>Tajna vremena</i>, CuS 1995, br. 4, str. 381-395. Ernst Cassirer, <i>Uz Einsteinovu teoriju relativnosti</i>, prev. D. Škarica, Demetra, Zagreb 1998. Ivan Čehok, <i>Uobrazilja, veličina i vrijeme kod Aristotela</i>, Filozofska istraživanja 49, 1993, sv. 2, str. 309-331. Brian Green, <i>Tkivo svemira: prostor, vrijeme i zašto su stvari kakve jesu</i>, prev. G. Vujasinović, Zagreb 2015. Girardi Karšulin, M., <i>Petrićeva kritika Aristotelova pojma vremena</i>, Prilozi 29-30 (1989), str. 99-126. Stephan Hawking, <i>Kratka povijest vremena</i>, Zagreb 1996. Berislav Marušić, <i>Wittgenstein o vremenu</i>, u: FI 81-82, 2001., str. 377-380 Tomislav Petković, <i>Pjesnički svemir Nikole Šopa između Platonovih noetičkih formi i Einsteinova prostorvremena</i> Platon, <i>Timej</i> Plotin, <i>Eneade</i>, III, 7 N. Sesardić (priredio), <i>Filozofija nauke</i>, Nolit, Beograd Slade, Genoveva., <i>Boškovićevega i Kantova filozofija prirode</i>, Prilozi 11 (1-2), str. 29-81, Zagreb (1985) Franjo Zenko, J. Ruđer Bošković, u: <i>Filozofska hrestomatija 9, Starija hrvatska filozofija</i> (ur. F. Zenko), str. 395-320. Nikola Zovko, <i>Prostor – vrijeme – tvar. Prirodoslovno-filozofski ogleđi</i>, ArTresor naklada, Zagreb 2002.</p>			
<p>Mrežni izvori</p>	<p>http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=17144 (I. Tadić, Bergson...) http://hrcak.srce.hr/90448 (Čagalj: AUGUSTIN) https://www.google.hr/?gws_rd=ssl#q=petri%C4%87evi+kozmo%C5%A1ki+koncepti (Petković: PETRIĆ 2 teksta) https://morepress.unizd.hr/journals/actaiadertina/article/view/1269?lang=hr HR (M. Knežević, Bošković...) https://protreptikos.wordpress.com/2011/06/30/%C2%A744-kretanje/ https://www.youtube.com/watch?v=Yu40r2MGarE (vremenska iskrivljenost, B. Greene) https://www.youtube.com/watch?v=R7V3koyL7Mc (OTR) https://www.youtube.com/watch?v=ttZCKAMpAo (STR) https://www.youtube.com/watch?v=7A1H6QUWltw (The Unreality of Time, 1...) https://www.youtube.com/watch?v=xfab9z-01Zg (The Unreality of Time, 2...)</p>			
<p>Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)</p>	<p>Samo završni ispit</p>			
	<input type="checkbox"/> završni pismeni ispit	<input type="checkbox"/> završni usmeni ispit	<input checked="" type="checkbox"/> pismeni i usmeni završni ispit	<input type="checkbox"/> praktični rad i završni ispit



	<input type="checkbox"/> samo kolokvij/zadaće	<input checked="" type="checkbox"/> kolokvij / zadaća i završni ispit	<input type="checkbox"/> seminarski rad	<input type="checkbox"/> seminarski rad i završni ispit	<input type="checkbox"/> praktični rad	<input checked="" type="checkbox"/> drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	npr. 50% kolokvij, 50% završni ispit					
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	/postotak/	% nedovoljan (1)				
	50	% dovoljan (2)				
	63	% dobar (3)				
	75	% vrlo dobar (4)				
	90	% izvrstan (5)				
Način praćenja kvalitete	<input checked="" type="checkbox"/> studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta <input type="checkbox"/> studentska evaluacija nastave na razini sastavnice <input type="checkbox"/> interna evaluacija nastave <input checked="" type="checkbox"/> tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete <input type="checkbox"/> ostalo					
Napomena / Ostalo	<p>Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“.</p> <p>Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]</p> <p>Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na:</p> <ul style="list-style-type: none">- razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijeком dopušteno;- razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. <p>Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>.</p> <p>U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.</p> <p>U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima/cama potrebni AAI računali. /izbrisati po potrebi/</p>					